

Přerovský varhaník zasvětil „dálkařky“ do tajů královského nástroje

Přerov/ O varhanách toho ví skutečně mnoho. Poutavě dokáže popsat, z čeho se tento složitý hudební nástroj skládá, jak se v něm tvoří tóny i proč mají varhany danou výzdobu. Řeč je o varhaníkovi Dušanu Černochovi, který nás – studentky dálkové formy studia oboru Předškolní a mimoškolní pedagogika Gymnázia Jana Blahoslava a Střední pedagogické školy v Přerově zahrnul obrovským množstvím informací. Dušan Černoch působí už řadu let jako vedoucí varhaník v římskokatolickém kostele sv. Vavřince na náměstí TGM. Přednášku s tímto odborníkem nám zprostředkovala paní profesorka Marie Nakládalová.

„Tyto varhany, které jsou největší ze všech místních kostelů, se na stávajícím místě objevily někdy ke konci 18. století. Souviselo to s přestavbou kostela, při kterém byla původní východo-západní orientace změněna na orientaci severo-jih,“ řekl úvodem varhaník. Dále upřesnil, že přerovské varhany mají dva tisíce píšťal. Jedná se o píšťaly labiální, to znamená, že zvuk zde vzniká chvěním jako u zobcové flétny. Na výsledný tón má rozhodující vliv délka píšťaly. Přerovské varhany se dále skládají z třiceti rejstříků a třech manuálů. Varhaník Dušan Černoch nás také upozornil na bohatou výzdobu tohoto nástroje. Zajímavostí je, že přerovské varhany kromě řezby zdobí i hlava zubra a dvě bílé věže.

Dozvěděly jsme se, že cena takového nástroje se pohybuje v desítkách milionů korun. „Bez údržby to však nefunguje. Na zvuk varhan má vliv hned několik faktorů. K rozladění nástroje může dojít hlavně kvůli střídání teplot, prachu, ale dovnitř může vletět třeba i vrabec,“ vysvětlil Dušan Černoch. Podle jeho slov jsou varhany na svůj věk v docela dobré kondici. „Nástroj má 64 let, protože v roce 1953 krnovská firma Rieger-Kloss do staré historické varhanní skříně dodala nový nástroj,“ vypočítal Dušan Černoch, který na varhany hraje už padesát let. „Otec hrával na housle a na klavír, takže nějaká kultura v rodině byla. Pohybuju se kolem toho v podstatě už od svých třinácti let,“ svěřil se Černoch.

Pro nás byla poutavá přednáška nezapomenutelný zážitek. Málou která z nás totiž měla možnost takto zblízka nahlédnout do tak složitého nástroje, kterému se říkalo královský nebo taky čertův. Ohromila nás spousta barevných tlačítek, různých klapek i trojitá klaviatura. Nejvíce nás ale okouzly tóny varhan v podání zkušeného varhaníka, se kterým jsme si společně zazpívaly dvě koledy a v trojhlasném provedení mši Aleluja. Zazpívat si na kůru bylo pro mnohé z nás premiérou a odvážlivější měly dokonce možnost si na tento hudební nástroj zahrát. Velké díky proto patří paní profesorce Nakládalové, která nám tuto přednášku zpestřenou hudebními ukázkami v mimoškolním čase zajistila. Na závěr lze konstatovat, že jsme si odnesly mimořádný zážitek, o kterém budeme ještě dlouho vyprávět.

Dagmar Rozkošná, 2. F